

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa,

13/05/2019

VII.602.13.2014. JZ

Pan
Jacek Czaputowicz
Minister Spraw Zagranicznych
al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

W kontekście zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego chciałbym zwrócić szczególną uwagę Pana Ministra na problematykę głosowania polskich wyborców, którzy przebywają za granicą. Skłaniają mnie do tego skargi i sygnały płynące od obywateli, a także analizy stanu prawnego i doświadczenia z przebiegu wcześniejszych wyborów organizowanych poza granicami kraju, w tym wynikające z prowadzonych w tym zakresie przez Rzecznika spraw.

Pragnę podkreślić, że pierwsza skarga związana z udziałem w wyborach polskich wyborców przebywających za granicą, jakie w odniesieniu do wyborów do Parlamentu Europejskiego wpłynęły do Rzecznika Praw Obywatelskich, dotyczyła braku zdalnej procedury oddawania głosu. W związku ze zmianami w prawie wyborczym wprowadzonymi na mocy ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. *o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych* (Dz. U. poz. 130 ze zm.), ta grupa wyborców została bowiem pozbawiona możliwości głosowania korespondencyjnego. Pragnę podkreślić, że wspomniane zmiany wprowadzono wbrew jednoznaczному sprzeciwowi Rzecznika Praw Obywatelskich. Stanowią one w mojej opinii poważne osłabienie gwarancji zasady powszechności wyborów. Warto pamiętać, że procedura

głosowania korespondencyjnego stosowana od 2011 roku cieszyła się dużym uznaniem i popularnością, szczególnie wśród polskich wyborców przebywających za granicą.

W związku z opisanymi powyżej negatywnymi zmianami, które w oczywisty sposób utrudnią wyborcom udział w głosowaniu poza granicami, szczególnie istotna jest kwestia odpowiedniego przygotowania lokali wyborczych w obwodach głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego dla obywateli polskich przebywających za granicą. Z dużą uwagą zapoznałem się z listą lokali przedstawioną w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (Dz. U. poz. 772). Do Rzecznika wpłynęła skarga również w tej sprawie. Podniesiono w niej brak lokalu wyborczego w Las Palmas de Gran Canaria w Królestwie Hiszpanii.

Pragnę przywołać także w tym miejscu sygnały jakie napływały do Rzecznika po ostatnich wyborach organizowanych poza granicami (w odniesieniu do wyborów do Sejmu RP i do Senatu RP w 2015 roku). M.in. w jednej ze skarg podnoszono niewielkie wymiary lokalu wyborczego, niewłaściwą organizację wewnętrzną, powodującą dużą niedogodność dla wyborców.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o uwzględnienie powyższych uwag. Będę wdzięczny także za informację, jakie podjęte zostaną działania mające na celu pełne zagwarantowanie praw wyborczych polskim wyborcom przebywającym poza granicami.

Łacną wyrazy szacunku,

Bochu